

CHAPTER

14

กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการ ข้ามผ่านแดนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

International Cooperation for Across Border to
Counter Transnational Crime

คมสัน สุขมาก*

* รองผู้บังคับการ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ

บทคัดย่อ

เนื่องจากในปลายปี พ.ศ. 2558 นี้ กำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะมีคนต่างชาติจำนวนมากเดินทางเข้าออกในภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมในภูมิภาคนี้ โดยจะมีทั้ง นักท่องเที่ยว นักลงทุน และผู้ใช้แรงงาน และคนต่างด้าวที่เดินทางเข้าประเทศย่อมมีทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมาย ซึ่งจะเป็นที่มาของปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติได้

การศึกษามีวัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อจำกัดของกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนของประเทศในกลุ่มอาเซียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดในรูปแบบของอาชญากรรมข้ามชาติ กฎหมายคนเข้าเมืองของต่างประเทศและกรอบแนวทางการร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนของสหภาพยุโรปเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติมาปรับใช้กับภูมิภาคอาเซียนในอนาคต

ข้อค้นพบจากการศึกษาคือ กรอบข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ ในรูปแบบของสนธิสัญญาร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนในเรื่องการข้ามผ่านแดนโดยมีสาระสำคัญครอบคลุมเรื่อง การสืบสวน การสังเกตการณ์ข้ามพรมแดน ความร่วมมือ และดูแลร่วมกันในด้านระบบสารสนเทศ และการแลกเปลี่ยนข้อมูล วิธีการและระยะเวลาในการเก็บรวบรวมเพิ่มข้อมูล เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองสามารถดำเนินการในด้านการควบคุมการข้ามผ่านแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติและเพื่อความมั่นคงของประเทศไทยและของภูมิภาคอาเซียน

ข้อเสนอแนะของการศึกษาคือ ให้มีการจัดร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้

คำสำคัญ: กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดน/
อาชญากรรมข้ามชาติ

Abstract

Due to the fact that we are now stepping into the ASEAN Economic Community in the end of 2558, there would be large number of foreigners traveling in and out of the region, especially Thailand which is the transportation center in ASEAN community. As a result, there are two types of tourists, investors and workers as well as aliens traveling to Thailand which include entering the country legally and illegally. Thus, this critical situation will lead to the issues of transnational organized crime.

The study aims to study limitations of international cooperation in cross-bordering of countries in ASEAN in respect of the offense in the form of transnational organized crime, law of immigration of foreign countries and the framework of international cooperation in cross-bordering EU in order to combat transnational organized crime. In fact, the aforesaid points will be adapted to be used in ASEAN

The findings from this study are framework agreement for international cooperation between countries in the form of a treaty between countries in ASEAN in regard to cross-border which details cover investigation, cross-bordering investigation, cooperation and sharing of intelligence and information exchange as well as method and timing of data collection. By applying the aforementioned research details into the system and training, the immigration authorities can perform the control of illegal cross-bordering effectively and to prevent transnational organized crime as well as to ensure the stability of Thailand and ASEAN.

The recommendation of the study is to draft the corrected amendments of the Immigration Act 2522 B.E., in accordance with international law which Thailand has signed and ratified.

Keywords: International Cooperation for Across Border/
Transnational Crime

ความสำคัญของปัญหา

อาชญากรรมข้ามชาติ เป็นภัยที่ร้ายแรงต่อนานาชาติอารยประเทศ ที่นับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งทุกประเทศต่างตระหนักถึงภัยร้ายนี้ ดังจะเห็นได้จากการที่สหประชาชาติได้ประกาศเตือนว่า อาชญากรรมข้ามชาติเป็นภัยคุกคามร้ายแรงประเภทหนึ่งในบรรดาสิบภัยคุกคามร้ายแรงของมวลมนุษยชาติ หรือ “The Ten Threats” (พงษ์นคร นครสันติภาพ, 2549, หน้า 1) อาชญากรรมข้ามชาติ ปัจจุบันได้พัฒนาไปสู่ปัญหาอาชญากรรมระดับนานาชาติ ที่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกต่างประสบโดยทั่วกัน เป็นปัญหาที่ประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องหาทางแก้ไข อาชญากรรมข้ามชาติเหล่านี้ดำเนินธุรกิจผิดกฎหมายที่มีผลตอบแทนสูง เช่น การลักลอบค้ายาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การปลอมแปลงเอกสารแสดงตน การปลอมแปลงบัตรเครดิต การโจรกรรมรถยนต์ การฟอกเงิน การฉ้อโกงข้ามชาติ ฯลฯ

ความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ มีความสำคัญมากในเรื่องของข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลในเรื่องของการแลกเปลี่ยนข้อมูลบุคคล สิ่งของ หรือ ยานพาหนะ การสืบสวนติดตามข้ามพรมแดน รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลพฤติการณ์บุคคลที่เป็นภัยต่อสังคมและอื่น ๆ ประกอบกับปัจจุบันอาชญากรรมข้ามชาติเป็นปัญหาที่หลายประเทศเริ่มหันมาให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ในปัจจุบันการเติบโตของอาชญากรรมข้ามชาติได้ขยายอาณาเขตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามวิวัฒนาการอย่างไม่หยุดยั้ง

ของเทคโนโลยีสมัยใหม่จนอาจจะกล่าวได้ว่า ขณะนี้อาชญากรรมข้ามชาติเป็น อาชญากรรมที่ไร้พรมแดนไปแล้ว การที่อาชญากรรมข้ามชาติมีลักษณะเช่นนี้ ทำให้เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมของแต่ละประเทศต่างก็ประสบปัญหา เดียวกัน นั่นคือ อำนาจการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการ ยุติธรรมในแต่ละประเทศหมดลง เมื่อพรมแดนของประเทศของตนขณะที่ อาชญากรรมข้ามชาตินั้น ไร้พรมแดน

ความร่วมมือและช่วยเหลือทางกฎหมายระหว่างประเทศจึงเป็น มาตรการที่สำคัญในการร่วมปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติที่หลาย ๆ ประเทศต่างหันมาให้ความสนใจมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การให้ความร่วมมือและ ช่วยเหลือทางกฎหมายระหว่างประเทศนั้นที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จ เท่าที่ควรถึงแม้ว่าจะมีข้อตกลงระหว่างประเทศทั้งในรูปทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งนี้ เนื่องจากแต่ละประเทศมีระบบกฎหมายที่แตกต่างกัน และมีกฎหมาย ภายในที่เอื้อต่อการให้ความช่วยเหลือแตกต่างกัน จนกระทั่งได้มีอนุสัญญา สหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ประเทศที่เข้าร่วมลงนามได้ต่างเล็งเห็นถึงภัยจากองค์กรอาชญากรรมที่ คุกคามในแต่ละประเทศ และเห็นด้วยว่าการกำหนดมาตรฐานสากลในเรื่องการ ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือระหว่างประเทศจะช่วยลดช่องว่างของกฎหมาย ภายในของประเทศสมาชิกได้

การเปลี่ยนแปลงไปสู่ประชาคมอาเซียนในปลายปี พ.ศ. 2558 ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมของอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะปัญหาและความซับซ้อนของการก่อการร้ายและ อาชญากรรมข้ามชาติในภูมิภาคอาเซียนก็จะเพิ่มมากขึ้นด้วย กฎหมาย กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ความร่วมมือ ตลอดจนเครื่องมือในการป้องกัน ภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นของประชาคมอาเซียนต้องมีการปรับปรุงพัฒนา เปลี่ยนแปลงเพื่อให้เป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนทั้งนี้ ในด้านผลกระทบทางด้านกฎหมายเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคง

อาเซียน (ASEAN Political - Security Community: APSC) อันเกิดจากการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีการเคลื่อนย้ายคน สินค้า การบริการ เงินทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีอาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งการค้า ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การก่อการร้ายอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันอาเซียนได้ให้ความสำคัญกับอาชญากรรมข้ามชาติ 8 ประเภท ได้แก่ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ โจรสลัด การค้าอาวุธ การฟอกเงิน การก่อการร้ายอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ยังส่งผลกระทบต่อการบินใช้กฎหมายและความร่วมมือในเรื่องทางอาญาของประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอาเซียน

ปัจจุบันประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้ ลงนามและให้สัตยาบันในความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญาหลายระดับ ระดับระหว่างประเทศได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ระดับภูมิภาคได้แก่ สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาอาเซียน ค.ศ. 2004 สนธิสัญญาว่าด้วยการก่อการร้ายของอาเซียน ค.ศ. 2007 อันเป็นจุดเริ่มต้นของความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน

ส่วนประเด็นสำคัญในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนนั้น ในปัจจุบันมีเพียงข้อตกลงของหน่วยงานตำรวจของประเทศสมาชิกยังมีได้ออกเป็นกฎหมายหรือสนธิสัญญาแต่อย่างใด ดังนั้นในการศึกษาเรื่องนี้จึงจำเป็นต้องศึกษามาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมืองของต่างประเทศและข้อตกลงร่วมกันในการข้ามผ่านแดนของสหภาพยุโรป (Schengen Agreement) มาเป็นแนวทางในการพัฒนากรอบความร่วมมือในการข้ามผ่านแดนของอาเซียน ซึ่งสหภาพยุโรปได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นในการศึกษาเรื่องนี้จึงศึกษาทั้งประเด็นเรื่องการพัฒนาในด้านตัวบทกฎหมายด้านความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง

และแนวทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ควบคู่กันไป และเพื่อสามารถพัฒนาไปสู่มาตรการทางกฎหมายและความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อสกัดกั้นและยับยั้งการกระทำผิดในรูปแบบของอาชญากรรมข้ามชาติและเป็นไปตามหลักสากลและให้เป็นที่ยอมรับของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนและประชาคมโลก

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาข้อจำกัดของกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนของประเทศในกลุ่มอาเซียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดในรูปแบบของอาชญากรรมข้ามชาติ และกรอบแนวทาง ความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนของสหภาพยุโรป รวมถึงกฎหมายคนเข้าเมืองของต่างประเทศเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติมาปรับใช้กับภูมิภาคอาเซียนในอนาคต

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครอบคลุมถึงประเด็นต่าง ๆ ในเรื่องของกฎหมายไทย กฎหมายต่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ และแนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติของไทยและต่างประเทศ ดังนี้

(1) กฎหมายไทย 5 ฉบับ คือ

- 1) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522
- 2) ประมวลกฎหมายอาญา
- 3) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556
- 4) พระราชบัญญัติการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556
- 5) พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535

(2) กฎหมายระหว่างประเทศ 8 ฉบับ คือ

1) อนุสัญญาสหประชาชาติต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้ง
ในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 (United Nation Convention Against
Transnational Organized Crime) 2) พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและ
ลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก ค.ศ. 2000 (Protocol to
Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially
Women and Children) 3) พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน
ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 (Protocol against the
Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air) 4) อนุสัญญาว่าด้วย
ข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ. 1985 (Schengen Agreement) 5) ข้อบังคับว่าด้วยการ
เข้าเมืองของเขตเศรษฐกิจยุโรป (อังกฤษ) ค.ศ. 2006 (The Immigration
(European Economic Area) Regulations) 6) กฎหมายคนเข้าเมืองของ
ยุโรป ค.ศ. 2006 (Community Code on the rules governing the
movement of persons across borders (Schengen Borders Code))
7) อนุสัญญาต่อต้านการก่อการร้ายของสภายุโรป ค.ศ. 2006 (Council of
Europe Convention on the Prevention of Terrorism) 8) อนุสัญญา
อาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ. 2007 (Asean Convention
on counter terrorism)

(3) กฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน 3 ฉบับ คือ

1) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
ค.ศ. 1976 (UN International Covenant on Civil and Political Rights
(ICCPR)) 2) อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่น
ที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ. 1987 (Convention against
Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or
Punishment (CAT) 3) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 2009 (Convention
on the Rights of the Child (CRC)

(4) กฎหมายต่างประเทศ 3 ฉบับ คือ

1) กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศสิงคโปร์ ค.ศ. 2008 (Immigration Act of Singapore) 2) กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศเกาหลี ค.ศ. 2002 (Immigration Control Act (Republic of Korea)) 3) กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่น ค.ศ. 2012 (Immigration Control and Refugee Recognition Act)

(5) กฎหมายที่เกี่ยวข้องความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ 2 ฉบับ คือ

1) สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน ค.ศ. 2004 (Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters) 2) ข้อเสนอแนะพิเศษในเรื่องป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 2012 (International Standards on Combating Money Laundering and The Financing of Terrorism & Proliferation The FATF Recommendations)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ได้มาซึ่งกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนของภูมิภาคอาเซียนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ให้เหมาะสมและทันต่อสภาพการณ์การกระทำผิดในรูปแบบของอาชญากรรมข้ามชาติที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งได้รูปแบบของความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน หรือองค์กรระหว่างประเทศ โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นหลักสากล และถูกต้องตามกฎหมายระหว่างประเทศ ในด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันกฎหมายระหว่างประเทศ 2 ฉบับ คืออนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime 2000) และสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน ค.ศ. 2004 (Mutual Legal Assistance Treaty-MLAT 2004) ส่งผลให้ประเทศไทยในฐานะที่เป็นรัฐภาคีจะต้องมีการอนุวัติการกฎหมายภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 ให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศ ตามที่อนุสัญญากำหนดไว้แล้ว ประเทศไทยจึงมีการรอบในการดำเนินความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศในเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และในเรื่องความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศตามสนธิสัญญา นั้นมีอยู่แล้วในพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ พ.ศ. 2535 ส่วนประเด็นความร่วมมือในเรื่องกฎหมายการตรวจคนเข้าเมืองของไทยนั้น พบว่ายังไม่ได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายใด

2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับคนเข้าเมือง ประกอบด้วย แนวคิดด้านการบูรณาการทางกฎหมายคนเข้าเมืองของสหภาพยุโรปและแนวคิดการเข้าเมืองของคนต่างด้าวในประเทศไทย จากการศึกษาแนวทางการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองของสหภาพยุโรป มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งสามารถสรุปได้เป็นสองประเด็นหลัก คือ ประเด็นแรกการพัฒนาในด้านตัวบทกฎหมายและข้อตกลงร่วมกัน เช่น เมื่อปี ค.ศ. 1985 ประเทศสมาชิกได้ลงนามในข้อตกลงเชงเก้น (The Schengen Agreement) โดยให้ความสะดวกในการเดินทางข้ามพรมแดนไปมาระหว่างประเทศสมาชิกโดยไม่มีการตรวจคนเข้าเมือง

โดยแต่ละประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรปได้ไปปรับกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับกฎหมายและข้อตกลงร่วมกันของสหภาพยุโรป

ส่วนประเด็นที่สองในด้านความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องและแนวทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สหภาพยุโรปมีนโยบายด้านกิจการยุติธรรมและกิจการภายใน ยังมีกฎระเบียบที่ควบคุมการข้ามผ่านพรมแดนภายนอกของสหภาพยุโรป นโยบายคนเข้าเมืองและนโยบายเกี่ยวกับพลเมืองของประเทศที่สามนอกจากนี้ ยังมีมาตรการต่อต้านการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การเข้ามาพำนักอาศัยและการทำงานในสหภาพยุโรป การต่อต้านยาเสพติดและอาชญากรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ระบบค้นหาข้อมูลร่วมแบบอัตโนมัติหรือระบบข้อมูลเชิงกัน (The Schengen Information System-SIS) เป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกเปิดและรักษาเพิ่มข้อมูลบุคคลและข้อมูลบางประเภทอื่นเกี่ยวกับบุคคล เช่น เอกสารประจำตัว หมายเลขบัญชีธนาคาร หมายเลขทะเบียนยานพาหนะ โดยวางหลักเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

3. แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ ประกอบด้วย ลักษณะของอาชญากรรมข้ามชาติ ประเภทของอาชญากรรมข้ามชาติ การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติของไทยและต่างประเทศ และความร่วมระหว่างประเทศในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติสหประชาชาติได้มีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรโดยมีประเทศที่เป็นสมาชิกทั่วโลกเมื่อประเทศสมาชิกใดลงนามให้การรับรองหลักการต่อต้านอนุสัญญาดังกล่าวแล้วประเทศนั้นต้องกลับไปปรับแก้กฎหมายภายในของตนเองให้สอดคล้องต่ออนุสัญญา และเมื่อพร้อมแล้วก็ประกาศให้สัตยาบันบังคับใช้อนุสัญญานี้ในประเทศนั้นต่อไป โดยสหประชาชาติเชื่อว่า หากประเทศสมาชิกทุกประเทศลงนามรับรอง แก้ไขกฎหมายภายในให้มีความสอดคล้อง และให้สัตยาบันประกาศใช้แล้ว จะทำให้กฎหมายอาญาหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน

ปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติมีความหมายและมีโครงสร้างเดียวกันทั่วโลก ประเทศไทยและประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนอีก 9 ประเทศได้ลงนามรับหลักการและให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรไปแล้ว การศึกษาจึงนำพิธีสารอีก 2 ฉบับแนบทำยอนุสัญญาฯ และกฎหมายด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ มาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนของภูมิภาคอาเซียน

4. มาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมืองต่างประเทศ จากการศึกษาพบว่า มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมืองได้กำหนดไว้ ในเรื่องของการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ของสหภาพยุโรป อังกฤษ สิงคโปร์ เกาหลี และญี่ปุ่น จะเห็นได้ว่าจุดร่วมของการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้าประเทศมีอยู่ 3 ประการ คือ คำนึงถึง เหตุผลด้านนโยบายสาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ และการสาธารณสุข ส่วนประเด็นอื่น ๆ ในการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศแตกต่างกันไปตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับสภาพสังคมการเมืองและวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ ยกตัวอย่างเช่น กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลี ให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองต่อบุคคลที่มีส่วนร่วมในการสังหาร หรือการกระทำที่โหดร้ายต่อประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่เชื้อชาติ ศาสนา สัญชาติ ความคิดเห็นทางการเมือง ฯลฯ ภายใต้คำสั่งหรือการประสานงานกับรัฐบาลญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศอื่น ๆ ที่เป็นพันธมิตรกับรัฐบาลญี่ปุ่นหรือรัฐบาลอื่น ๆ ที่ได้รับอธิปไตยมาจากรัฐบาลญี่ปุ่น ตั้งแต่ 29 สิงหาคม ค.ศ. 1910 จนถึง 15 สิงหาคม ค.ศ. 1945 หรือ ตามกฎหมายคนเข้าเมืองของญี่ปุ่นให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองต่อบุคคลที่พยายาม หรือให้การสนับสนุนการล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่น โดยใช้กำลังหรือความรุนแรง รวมถึงบุคคลที่เคยถูกพิพากษา

ให้ลงโทษจำคุก หรือรื้อการลงโทษในคดีความผิดทางอาญาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ตามมาตรา 5 ข้อ 9 (4) ซึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างที่บุคคลนั้นอยู่ในประเทศญี่ปุ่น และเมื่อบุคคลนั้นออกจากประเทศญี่ปุ่นในภายหลัง และมีคำพิพากษาให้ถึงที่สุดและมีผลบังคับแล้ว การบังคับนั้นจะสิ้นสุดเมื่อบุคคลนั้นอยู่นอกประเทศญี่ปุ่นเมื่อเวลาผ่านไป 5 ปีนับจากวันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดและมีผลบังคับ ส่วนสาธารณรัฐสิงคโปร์ให้มีการปฏิเสธเข้าเมืองต่อบุคคลที่สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาลหรือให้จัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่ โดยการใช้อำนาจหรือความรุนแรงหรือใช้กฎหมาย หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือผู้ที่ต่อต้านรัฐบาล หรือผู้ที่สนับสนุนให้มีการสังหารเจ้าหน้าที่ราชการ หรือผู้ที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการทำลายทรัพย์สินอย่างผิดกฎหมาย

จากผลของการศึกษา ประเด็นข้อกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติโดยการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศที่น่าจะนำมาใช้กับประเทศไทย และอาเซียน ซึ่งเป็นบทบัญญัติในกฎหมายที่มีอยู่แล้ว คือ การปฏิเสธเข้าเมือง ในเหตุผล ด้านนโยบายสาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ และการสาธารณสุข เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานสากลของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ส่วนมาตรการทางกฎหมายสำหรับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในเรื่อง การปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับ สหภาพยุโรป อังกฤษ สิงคโปร์ เกาหลี และญี่ปุ่นในประเด็นที่แตกต่าง ได้แก่ บุคคลต่างด้าวที่วัตถุประสงค์ของการเดินทาง เข้ามาในประเทศต้องสอดคล้องกับระยะเวลาเข้าพักอาศัย ผู้ที่สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาลโดยใช้ความรุนแรง ผู้ที่เข้ามาในประเทศโดยผิดกฎหมาย กระทำความผิดต่อสาธารณประโยชน์ บุคคลที่เคยถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุก หรือรื้อการลงโทษในคดีความผิดทางอาญาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย จะเห็นได้ว่า ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 12 (7) (8) มีบทบัญญัติไว้ครอบคลุมเนื้อหาตามกฎหมายต่างประเทศที่นำมาศึกษา แต่ต้องอาศัยดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในการ

พิจารณาตีความตามกฎหมาย จากการศึกษาสามารถนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนของภูมิภาคอาเซียนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ได้โดยนำเอาจุดร่วมของการปฏิบัติบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้าประเทศมีอยู่ 3 ประการ คือ คำนึงถึง เหตุผลด้านนโยบายสาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ และการสาธารณสุข มาเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ข้อค้นพบจากการศึกษา

การศึกษาเรื่องกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ สรุปผลการศึกษาทั้งหมดตามกรอบวัตถุประสงค์การศึกษาได้ดังนี้

1) แนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนของประเทศในภูมิภาคอาเซียนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

เนื่องจากประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันกฎหมายระหว่างประเทศ 2 ฉบับ คืออนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime 2000) และสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน ค.ศ. 2004 (Mutual Legal Assistance Treaty-MLAT 2004) ส่งผลให้ประเทศไทยในฐานะที่เป็นรัฐภาคีจะต้องมีการอนุวัติการกฎหมายภายในตามพันธกรณีระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 ให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศ ตามที่อนุสัญญาฯ กำหนดไว้เรียบร้อยแล้วประเทศไทยจึงมีกรอบในการดำเนินความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศในเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

และในเรื่องความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศตามสนธิสัญญาฯ นั้นมีอยู่แล้วในพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ พ.ศ. 2535 ส่วนประเด็นความร่วมมือในเรื่องกฎหมายการตรวจคนเข้าเมืองของไทยนั้น พบว่า ยังไม่ได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายใด

ดังนั้น จากการศึกษาจึงเห็นสมควรที่จะนำแนวทางของกรอบความร่วมมือตามอนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ. 1985 (Schengen Agreement) มาเป็นแนวทางจัดทำเป็นกรอบข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน ในภูมิภาคอาเซียนในอนาคตอันใกล้นี้ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) การสืบสวน การสังเกตการณ์ข้ามพรมแดน ทั้งในกรณีที่ต้องมีการขออนุญาตล่วงหน้าและในกรณีเหตุจำเป็นเร่งด่วน 2) ความร่วมมือในด้านระบบสารสนเทศร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูล 3) การดูแลระบบสารสนเทศร่วมกัน 4) วิธีการและระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแฟ้มข้อมูล ซึ่งเป็นเรื่องของความร่วมมือในด้านระบบสารสนเทศร่วมกันในหน่วยงานต่าง ๆ ภายในประเทศของแต่ละประเทศภาคี

มาตรการความร่วมมือต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยสนับสนุนเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้บรรลุผล โดยใช้วิธีการค้นหาอัตโนมัติ เพื่อให้มีการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลและวัตถุต่าง ๆ ที่มีพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ และเป็นการตรวจสอบและควบคุมพื้นที่ชายแดน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและศุลกากร จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ ดังนั้น ความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องการข้ามผ่านแดน เนื่องจากผลกระทบจากการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีการเคลื่อนย้ายคน สินค้า การบริการ เงินทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี อันเป็นช่องทางให้เกิดปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องในลักษณะของอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งปัจจุบัน อาเซียนได้ให้ความสำคัญกับอาชญากรรมข้ามชาติ 8 ประเภท ได้แก่ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ โจรสลัด การค้าอาวุธ การฟอกเงิน การก่อการร้าย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเข้า

สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประเทศไทยควรมีแนวทางจัดทำเป็นกรอบข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกันในภูมิภาคอาเซียนในเรื่องการข้ามผ่านแดนเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประเทศและของภูมิภาคอาเซียน

ดังนั้น ประเทศไทยควรมีการจัดทำกรอบข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ ในรูปแบบของสนธิสัญญาร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนในเรื่องการข้ามผ่านแดนโดยมีสาระสำคัญครอบคลุมเรื่อง การสืบสวน การสังเกตการณ์ข้ามพรมแดน ความร่วมมือ และดูแลร่วมกันในด้านระบบสารสนเทศ และการแลกเปลี่ยนข้อมูล วิธีการและระยะเวลาในการเก็บรวบรวมเพิ่มข้อมูล เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองสามารถดำเนินการในด้านการควบคุมการข้ามผ่านแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติและเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประเทศและของภูมิภาคอาเซียน

2) แนวทางความร่วมมือระหว่างองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

1. ด้านข้อมูลพฤติกรรมของคนต่างด้าวที่ปรากฏอยู่ในระบบฐานข้อมูลบุคคลที่มีลักษณะต้องห้าม (บุคคลเฝ้าดู/ เฝ้าระวัง) บางกรณีมีข้อมูลพฤติกรรมของคนต่างด้าวที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากข้อมูลที่รายงานมีน้อยไม่เพียงพอที่ทำให้เชื่อว่าคนต่างด้าวจะเข้ามากระทำความผิด ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ไม่กล้าใช้ดุลพินิจในการปฏิเสธมิให้เข้าประเทศ เนื่องจากระบบฐานข้อมูลบุคคลในการกระทำความผิดของตำรวจอาเซียน ยังไม่ได้มีการลงข้อมูลให้สมบูรณ์ และยังไม่ได้เชื่อมโยงกับข้อมูลขององค์กรตำรวจสากลและข้อมูลที่มีอยู่และเกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานะของคนเข้าเมืองที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง เช่น ข้อมูลที่เคยแสดงถึงลักษณะของการเป็นบุคคลต้องห้ามเข้าเมือง (Black List) แต่ภายหลังได้เปลี่ยนแปลง แต่กลับไม่มีการปรับเปลี่ยนข้อมูลคนต่างด้าวให้มีความทันสมัย ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ยังคงยึดตามข้อมูลเดิมจึงอาจเกิดการ

ผิดพลาดขึ้น ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมสำหรับคนเข้าเมืองหรืออาจกลายเป็นปัญหาระหว่างประเทศได้ นอกจากนี้การศึกษายังพบว่า ข้อมูลที่มีการจัดเก็บไว้นั้น ไม่มีการกำหนดระยะเวลาสำหรับข้อมูลที่จัดเก็บ จึงพบว่าหากเมื่อระยะเวลาการเป็นบุคคลต้องห้ามผ่านไปเป็นเวลานาน เมื่อเวลาเปลี่ยนและพฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยน แต่ข้อมูลบุคคลต้องห้ามที่มีอยู่ยังคงเดิมไม่มีการแก้ไขปรับปรุง หรือกำหนดวันหมดอายุของข้อมูล ย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของคนที่เข้าเมืองได้ ซึ่งในต่างประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดระยะเวลาของข้อมูลที่เก็บไว้ได้เพียง 5 ปี จะต้องมีการปรับให้ทันสมัย

2. ระบบตรวจผู้โดยสารล่วงหน้า (Advance Passenger Processing: APPS) ประเทศในภูมิภาคอาเซียนควรมีแนวทางในการพัฒนาระบบการตรวจผู้โดยสารมาทันทีที่ผู้โดยสารมีการ Check-in ที่เคาน์เตอร์ของสายการบิน เพื่อให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองนำข้อมูลดังกล่าวมาตรวจสอบกับบัญชีบุคคลต้องห้ามและบัญชีเฝ้าดู จากนั้นส่งผลการตรวจสอบกลับไปยังต้นทาง เพื่อให้สายการบินพิจารณาว่าจะรับ Check-in ให้ผู้โดยสารคนดังกล่าวหรือไม่ ทั้งนี้จะเป็นการลดภาระหน้าที่ของงานตรวจคนเข้าเมืองและลดค่าใช้จ่ายในการส่งตัวกลับ

3. การเชื่อมโยงระบบหนังสือเดินทาง จัดตั้งศูนย์ตรวจหนังสือเดินทางปลอมทุกสนามบินเพื่อเป็นการคัดกรองบุคคลที่เกี่ยวข้องข้องอาชญากรรมข้ามชาติ บุคคลที่มีประวัติการกระทำความผิดในต่างประเทศ บุคคลที่ใช้หนังสือเดินทางที่มีการแจ้งหายไว้ในประเทศสมาชิกตำรวจสากล จำนวน 190 ประเทศทั่วโลก โดยผู้ที่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียนทุกคนจะถูกตรวจสอบข้อมูลดังนี้ (1) หนังสือเดินทางที่ใช้มีการแจ้งหาย/ หรือถูกโจรกรรม หรือไม่ (2) มีประวัติการกระทำความผิดในต่างประเทศ เป็นบุคคลที่ตำรวจในต่างประเทศได้ประกาศสืบจับและมีหมายจับขององค์การตำรวจสากลหรือไม่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองควรมีการจัดตั้งศูนย์ตรวจพิสูจน์หนังสือเดินทางปลอมไว้ทุกสนามบินนานาชาติ และทุกกองกำกับการวิทยากรจังหวัด และควรผลิตผู้เชี่ยวชาญด้าน

การตรวจหนังสือเดินทางปลอมขึ้นทะเบียนศาลไว้ในทุกจังหวัด เพื่อรองรับปริมาณงานในอนาคต

4. การเพิ่มหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ลงข้อมูลแจ้งเตือนอาชญากรรม คือ ศูนย์ตำรวจอาเซียน เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากคนต่างชาติกระทำความผิดในประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน

5. การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ควรมีการติดต่อกันได้ตลอด 24 ชั่วโมง โดยผ่านผู้ประสานงานกลาง (Contact Person) ของแต่ละหน่วย โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแจ้งหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ตลอด 24 ชั่วโมง พร้อมรายชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรง เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองตรวจพบให้ประสานแจ้งให้หน่วยงานนั้น ๆ มารับตัวไปดำเนินการต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนจะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและมีความเป็นสากลที่จะต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติได้นั้น การศึกษาข้อเสนอแนะใน 3 แนวทางด้วยกัน ดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านนิติศาสตร์

จากการศึกษาเรื่องกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการข้ามผ่านแดนเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ เนื่องจากในปลายปี พ.ศ. 2558 นี้ กำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะมีคนต่างชาติจำนวนมากเดินทางเข้าออกในภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมในภูมิภาคนี้ โดยจะมีทั้ง นักท่องเที่ยว นักลงทุน และผู้ใช้แรงงาน และคนต่างด้าวที่เดินทางเข้าประเทศ ย่อมมีทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมาย ซึ่งจะเป็นที่มาของปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติได้ ดังนั้น การศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะว่าประเทศไทยควรนำกรอบข้อตกลงความร่วมมือ

ระหว่างประเทศไปจัดทำเป็นกฎหมาย ในรูปแบบของสนธิสัญญาร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนในเรื่องการข้ามผ่านแดนโดยมีสาระสำคัญครอบคลุมเรื่อง การสืบสวน การสังเกตการณ์ข้ามพรมแดน ความร่วมมือ และดูแลร่วมกันในด้านระบบสารสนเทศ และการแลกเปลี่ยนข้อมูล วิธีการและระยะเวลาในการเก็บรวบรวมเพิ่มข้อมูล เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศไทย สามารถดำเนินการในด้านการควบคุมการข้ามผ่านแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติและเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชนในประเทศไทยและของภูมิภาคอาเซียน

ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

1) สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรนำเสนอ บทบัญญัติทางกฎหมายเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการตรวจคนเข้าเมือง ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง มีอำนาจในการขอความร่วมมือหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ ในการขอข้อมูล หรือให้ส่งข้อมูล เกี่ยวกับ ประวัติ และพฤติกรรมบุคคล กลุ่มบุคคล หรือ องค์กร ที่มีนำเชื่อว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประสิทธิภาพในงานด้านการตรวจคนเข้าเมือง

2) สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรจัดตั้งศูนย์ข้อมูลตำรวจอาเซียนของไทย โดยเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ลงข้อมูลแจ้งเตือนอาชญากรรมบุคคล โดยเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงข้อมูลให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานตามพื้นที่ทั่วประเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เชื่อมโยงข้อมูลพื้นฐานด้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกของอาเซียนอีก 9 ประเทศ โดยการจัดทำในรูปแบบของข้อตกลงร่วมกันสำหรับประเทศในอาเซียน

3) รัฐบาลไทยควรมีนโยบายด้านการตรวจคนเข้าเมือง คือ กำหนดหลักเกณฑ์ในการจำกัดสิทธิในการเดินทางเข้าออกประเทศและการส่งตัว

คนต่างด้าวกลับประเทศ ให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศและ
กฎหมายสิทธิมนุษยชนซึ่งประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ และเป็น
พันธกรณีที่ประเทศไทยที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

4) ควรมีการแก้ไขปรับปรุง พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522
ให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศที่ไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้

รายการอ้างอิง

- ธีระพล อรุณชกสิกร และคณะ. (2549). *พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- พงษ์นคร นครสันติภาพ. (2549). *อาชญากรรมข้ามชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบังคับการสืบสวนสอบสวน.
- สนิท สนั่นศิลป์. (2549). *ประมวลกฎหมายอาญา*. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาล
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สำนักกฎหมาย. (2556). *พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สำนักกฎหมาย. (2556). *พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2555). *วิทยาการวิจัยทางนิติศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล. (2557). *ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- Amnesty International USA. (1994). *The Convention on the Rights of the Child*. New York: Amnesty International U.S.A.
- Burgers, J. H. & Danelius, H. (1988). *The United Nations Convention against Torture: A handbook on the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman, or Degrading Treatment or Punishment*. Dordrecht: M. Nijhoff.

- Centre for International Crime Prevention (United Nations). (2002). *United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the Protocols thereto*. New York: United Nations
- Great Britain. (2006). *Protocol against the smuggling of migrants by land, sea and air, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime: New York, 15 November 2000*. London: Stationery Office.
- Joseph, S., Schultz, J. & Castan, M. (2000). *The International covenant on civil and political rights: Cases, materials, and commentary*. New York: Oxford University Press.
- United Nation. (2000). *Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime*. Retrieved March 12, 2015, from http://www.uncjin.org/Documents/Conventions/dca-toc/final_documents_2/convention_%20traff_eng.pdf [15 August 2014]
-